

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/14/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116213074
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2116213074.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v spore žalobcu: OTP Banka Slovensko, a. s., so sídlom Štúrova 5, Bratislava, IČO: 31 318 916, proti žalovanému: L. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXXX/X, K., o zaplatenie 14.000 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 11. decembra 2018, č.k. 11C/167/2016-69, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania p o t v r d z u j e .

II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie žalovanému uložil zaplatiť žalobcovi sumu 14.000 eur spolu s vyčísleným úrokom z omeškania do 27.05.2016 vo výške 285,40 eur a úrokom z omeškania vo výške 1% ročne zo sumy 14.000 eur od 28.05.2016 do zaplatenia, všetko do 75 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 488, § 489, § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 9, § 517 ods. 2 a § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj §1 ods. 2, § 9 ods. 2 písm. c), j) a k), § 11 ods. 1 písm. b) a d), § 19 ods. 1 a 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, keď na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 11.06.2013 zmluvu o úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému bezúčelový úver vo výške 14.000,- eur, s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 14,30%, RPMN vo výške 16,80% a priemernou hodnotou RPMN vo výške 13,79%, pričom celková suma, ktorú musí dlžník zaplatiť, bola uvedená vo výške 23.112,20 eura. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v 84 mesačných splátkach vo výške 275,15 eura, pričom prvá splátka bola splatná dňa 11.07.2013 a posledná splátka dňa 11.06.2020. Listom zo dňa 03.06.2014 žalobca úver predčasne zosplatnil. Žalovaný na predmetný úver nezaplatil žiadnu sumu. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným založený predmetnou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ, zákona č. 129/2010 Z.z., zákona č. 250/2007 Z.z.), keďže žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože mu bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. V zmysle zásady lex specialis derogat legi generali má potom špeciálna právna úprava, ktorou je zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasl. OZ, prednosť pred

všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o ochrane spotrebiteľa. Prednostné použitie Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské vzťahy (v zmysle ustanovenia § 52 ods. 2 veta posledná OZ) sa pritom nevzťahuje len na vzťahy založené po jeho účinnosti. Uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť dňom 01.04.2015, pričom právny predpis, ktorého je súčasťou, nemá prechodné ustanovenie, preto sa od jeho účinnosti vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Súd pritom poukazuje napr. na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 MCdo 14/2014 zo dňa 21.04.2015, v ktorom dovolací súd uviedol, že ustanovenie § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Žalobca a žalovaný uzavreli zmluvu o úvere, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 písm. d) ZoSÚ, na základe uzatvorenej zmluvy žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver a žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Nakoľko zmluva má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) ZoSÚ, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy). Pristupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy, súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve sa uvádza len výška mesačnej splátky 275,15 eur bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je splnená požiadavka, aby zmluva obsahovala výšku splátky istiny, výšku splátky úrokov a výšku splátky iných poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Dlžník musí mať od začiatku prehľad, z akých položiek pozostávajú jednotlivé splátky a ako dlho bude úver splácať, čo z jednotlivých splátok predstavuje istinu, koľko úrok a odmena veriteľa a kedy je v prípade riadneho splácania úveru splatná posledná splátka. Uvedené pritom nemožno nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keby z iných ustanovení zmluvy vyplývala výška úrokov a poplatkov. Účelom náležitostí ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) je teda informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, pretože potom je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a iné poplatky, teda odplatu veriteľa. Uvedené údaje predmetná zmluva neobsahuje, ide pritom o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy. V zmluve tiež chýba náležitosť v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. c) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), a to adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Ak by sa i požadovaný údaj uvádzal v obchodných podmienkach, uvedené by nepostačovalo, pretože z dôvodu, že ide o náležitosť zmluvy vyžadovanú zákonom, uvedený údaj musí byť uvedený zreteľne a výslovne v rámci ustanovení zmluvy, kde uvedený nie je. V zmluve je nesprávne uvedená náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), a síce údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, keď tento údaj je uvedený vo výške 23.112,20 eur, avšak tento údaj ani nezodpovedá násobku výšky splátky a počtu splátok (275,15 eur x 84), a zároveň nezohľadňuje poplatky za poistenie (10,46 eur mesačne - hoci bez poistenia nebolo možné zmluvu uzavrieť /viď označenie zmluvy, ako aj čl. VI. zmluvy/, a preto mali byť poplatky zahrnuté do celkovej čiastky), z ktorých dôvodov nie je možné považovať tento údaj za v zmluve uvedený. Ďalej súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) riadne uvedenú ročnú percentuálnu mieru nákladov, keď tento údaj je uvedený vo výške 16,80%, avšak táto hodnota nebola určená správne. Súd pre výpočet použil vzorec podľa prílohy č. 2 ZoSÚ uvedený v odseku 18. odôvodnenia rozsudku, pričom správny údaj o výške RPMN je podľa tohto výpočtu 18,32%. Súd mal za to, že pri výpočte bolo potrebné vychádzať z výšky splátky vrátane poplatku za poistenie, nakoľko poistenie nebolo individuálne dojednané, pričom žalovaný nemal možnosť uzavrieť zmluvu bez poistenia (viď označenie zmluvy, ako aj čl. VI. zmluvy). Keďže v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa (správny údaj je vyšší), nastáva dôsledok v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy). Vo vyššie uvedenom prípade sa spotrebiteľský úver poskytnutý žalobcom žalovanému považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) a d) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) za bezúročný a bez poplatkov. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru (a to ako vyčísleného, tak ani uplatneného po zosplatnení), poplatkov za poistenie, poplatkov za upomienky, ani žiadnych iných poplatkov, ale len na vrátenie poskytnutej

sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovaného. K poplatkom za zabezpečenie poistenia v celkovej výške 135,98 eur súd ešte uvádza, že v zmluve o úvere v časti, ktorá ani nebola individuálne dojednaná, sa ani neuvádza, že žalovaný prejavuje vôľu uzavrieť poisťnú zmluvu, pričom túto má uzavrieť len samotným podpisom zmluvy o úvere, čo je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a preto ani nemožno mať za preukázané platné uzavretie poisťnej zmluvy. Pokiaľ ide o poplatky za upomienky v celkovej výške 50,- eur, okrem toho, že žalobca na ne nemá nárok z dôvodu bezpoplatkovosti úveru, súd poukazuje aj na to, že žalobca ani nepreukázal vystavenie a doručenie upomienok žalovanému. Pokiaľ ide o bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, súd podporne poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/409/2015-72 zo dňa 11.05.2016, v ktorého odôvodnení súd druhej inštancie uviedol, že „považuje za správny názor súdu prvého stupňa, že z citovaného ustanovenia vyplýva, že nestačí uvedenie celkovej výšky splátky, ale toto musí obsahovať rozčlenenie jednotlivých čiastok - istiny, úrokov a iných poplatkov. Táto informácia je významná pre spotrebiteľa, najmä pokiaľ ide o jeho možnosť zhodnotiť na základe predloženého splátkového kalendára ekonomickosť poskytnutého úveru, posúdenie, či požadovaný úrok za úver je pre neho výhodný, prijateľný, respektíve aby spotrebiteľ bol schopný posúdiť celkovú výšku odplaty požadovanej navrhovateľom za poskytnutý úver. Nakoľko z predložených listinných dokladov vyplýva, že zmluva o spotrebiteľskom úvere presnú výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov neobsahovala, je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, teda len v hodnote poskytnutej sumy.“ Obdobne uviedol Krajský súd v Trnave v rozsudku č.k. 10Co/375/2016-119 zo dňa 13.09.2017, kde uviedol, že „odvolací súd preto zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že úverová zmluva uzavretá medzi účastníkmi dňa 23.02.2011 neobsahuje základnú obsahovú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a preto sa poskytnutý úver v zmysle § 11 písm. b) tohto zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na to, že pre záver o tom, že poskytnutý úver sa v zmysle § 11 písm. b) tohto zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov, stačí nesplnenie čo i len jednej zákonom stanovenej podmienky v ust. § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) zákona, nebolo ďalej potrebné skúmať a vyhodnocovať, či v zmluve absentuje aj ďalšia obligatórna náležitosť, odvolací súd sa preto z dôvodu hospodárnosti a účelnosti konania nezaoberal otázkou, či v zmluve absentuje aj náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. i), ako konštatoval súd prvej inštancie.“ V prípade totožného žalobcu a obdobnej úverovej zmluvy súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 23Co/402/2017 zo dňa 23.07.2018. Pokiaľ ide o uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.02.2018 sp. zn. 3Cdo/146/2017, s názorom Najvyššieho súdu SR v ňom sa tunajší súd nestotožňuje, pričom uvedené rozhodnutie nie je pre rozhodnutie v tu prejednávanej veci záväzné. K rozhodnutiu Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 09.11.2016 pod zn. C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s. c/a Klára Bíróová, súd uvádza, že predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere súd nevytýkal len absenciu výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ale aj neuvedenie správneho údaju o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a tiež neuvedenie správnej RPMN, ktoré sú ako náležitosti zmluvy o úvere upravené nielen v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ale aj v smernici 2008/48, pričom článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva neobsahuje všetky náležitosti uvedené v čl. 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Neuvedenie údaju o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, a neuvedenie správnej RPMN môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, preto aj v zmysle výkladu článku 23 smernice 2008/48, sa táto zmluva považuje za zmluvu o spotrebiteľskom úvere bez úrokov a poplatkov. Zároveň je súd toho názoru, že zákon o spotrebiteľských úveroch ku dňu uzavretia zmluvy jednoznačne určoval náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom v prípade absencie čo i len jednej z náležitostí je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. V súvislosti s vyššie uvedeným odkazuje súd tiež na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/262/2016-49 zo dňa 31.10.2017, v ktorom odvolací súd uviedol, že „v danom prípade je tu zrejmy konflikt medzi smernicou a zákonom o spotrebiteľských úveroch. To však neznamená, že sa má bez ďalšieho automaticky uplatniť pred vnútroštátnym právom Smernica. V takom prípade totiž musí vnútroštátny súd skúmať, či môže Smernici priznať priamy účinok, resp. nepriamy účinok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. 29. V prípadoch, kedy súdy Slovenskej republiky rozhodujú o sporoch medzi veriteľmi a spotrebiteľmi ohľadne bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľských úverov podľa Zákona, resp. Smernice, sa jedná o spory medzi jednotlivcami. Z tohto dôvodu nie je možné, aby vnútroštátne súdy poskytli Smernici

priamy účinok. ... 32. Odvolací súd je preto názoru, že napriek poukazu žalovaného na Smernicu, zákon o spotrebiteľských úveroch jednoznačne určuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy a v prípade absencie čo i len jednej z nich, tak ako to ustanovuje § 9 ods. 2 zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý aplikoval okresný súd, je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.“ Súd ešte dodáva, že pre posúdenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je (pre absenciu prechodných ustanovení k zmene úpravy) potrebné aplikovať ustanovenia zákona účinné v čase uzatvorenia zmluvy. Súd pritom odkazuje na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 23Co/294/2017-85 zo dňa 23.04.2018, v ktorom odvolací súd vyjadril názor, s ktorým sa tunajší súd stotožňuje, že „na to, aby bolo možné vykladať zákon v súlade so Smernicou je potrebné ZoSÚ novelizovať zosúladiť s textom Smernice, inak by bola porušená zásada právnej istoty (výkladom contra legem). Následkom citovaného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ je nová legislatívna zmena od 1.5.2018 (vykonaná novelou zák. č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení zákon o bankách), kde sa uvádza, že vzhľadom na toto rozhodnutie sa upravuje náležitosť zmluvy tak, že sa nahrádza rozčlenením pojmom frekvencia. Je teda evidentné, že zákonodarca pristúpil k legislatívnej zmene a súd nemôže vykladať sporné ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch rovnako v prípade dvoch rôznych znení zákona len z dôvodu, aby vyhovel požiadavke žalobcu. Požadovaný výklad sporného ustanovenia bude možný pri posudzovaní zmlúv uzavretých po účinnosti spomenutej novely (aby neodporoval princípu zákazu retroaktivity).“ V prejednávanej príhode sa spotrebiteľský úver poskytnutý žalobcom žalovanému považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) a d) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) za bezúročný a bez poplatkov. Z uvedeného vyplýva, že žalobca nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru, poplatkov za poistenie, ani žiadnych iných poplatkov, ale len na vrátenie poskytnutej sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovaného. Keďže žalovaný z poskytnutého úveru vo výške 14.000,- eur nezaplatil žiadnu sumu, súd mu vo výroku I. rozsudku uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu poskytnutých peňažných prostriedkov vo výške 14.000,- eur a vo zvyšku žalobu vo výroku II. rozsudku ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom k vyššie uvedenému, keďže súd posúdil úver ako bezúročný a bez poplatkov, súd len stručne uvádza k uplatnenému nároku žalobcu na zmluvný úrok po splatnosti, že Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012 odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania (R 59/1998, 4Obo 143/1998). Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Za čas po splatnosti úveru má teda veriteľ právo na úroky z omeškania vo výške stanovenej všeobecným záväzným právnym predpisom. Akékoľvek navyšovanie úrokov z omeškania sa dostáva do rozporu so zákonom. Keďže žalovaný peňažný záväzok včas a riadne nesplnil, vznikol žalobcovi nárok požadovať od žalovaného popri plnení istiny vo výške 14.000,- eur i úrok z omeškania, nakoľko ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania z jednotlivých splátok vyčíslený v doplnení žaloby, a to od 11.07.2013 do 07.07.2014 a následne po zosplatení (ktoré nebolo medzi stranami sporné) odo dňa 07.07.2014 do 27.05.2016 z celkovej sumy pôžičky 14.000,- eur, spolu v celkovej sume 285,40 eura. Uvedenú sumu úrokov z omeškania súd žalobcovi priznal, keď žalovaný omeškanie s jednotlivými splátkami ani sumu vyčísleného úroku z omeškania ku dňu 27.05.2016 nespochybnil, a zároveň žalobca pri výpočte vychádzal z nižšieho úroku z omeškania ako mal nárok (namiesto 5,50% ročne - 5% resp. 1% ročne), keďže s poukazom na § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb. má žalobca nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov viac, ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Okrem vyčísleného úroku z omeškania vo výške 285,40 eura súd žalobcovi priznal následne aj úrok z omeškania vo výške 1% ročne zo sumy dlžnej istiny 14.000,- eur od 28.05.2016 (deň po vyčíslení úroku z omeškania) do zaplatenia. Žalobca si i tu uplatnil úrok z omeškania v nižšej výške ako mal nárok, nakoľko však súd nemôže prekročiť žalobu a priznať viac, súd žalobcovi priznal iba uplatnený úrok z omeškania. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov tak súd považoval žalobu za dôvodnú v časti o zaplatenie sumy 14.000,- eur spolu s vyčísleným úrokom z omeškania do 27.05.2016 vo výške 285,40 eur a úrokom z omeškania vo výške 1% ročne zo sumy 14.000,- eur od 28.05.2016 do zaplatenia, preto jej vo výroku I. rozsudku vyhovel, a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú vo výroku II. zamietol. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd aplikoval ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalobca bol v celom rozsahu istiny úspešný, z čoho vyplýva úspech žalobcu 100%, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalobcu voči žalovanému na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100% trov konania, o čom súd rozhodol vo výroku III. rozsudku. V konaní pritom nebol tvrdený a súd sám nezistil žiaden

dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. Pri zamietnutí žaloby v časti príslušenstva súd na uvedené neprihliadal ako na smerodajné pri určení výšky úspechu, nakoľko príslušenstvo nebolo samostatným predmetom konania. Súd pritom podporne poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č.k. 10CoPr/2/2016-361 zo dňa 27.06.2016, v ktorom odvolací súd uviedol, že „súd prvej inštancie ... pochybil tiež v tom, že pri posudzovaní úspechu a neúspechu vyčíslaval výšku priznaných úrokov z omeškania ku dňu rozhodnutia súdu, pričom pre takýto postup by bol dôvod len vtedy, ak by úroky z omeškania tvorili samostatný predmet konania, ak sú však len príslušenstvom istiny, pri posudzovaní miery úspechu v konaní nie je dôvod na úroky z omeškania prihliadať.“ O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti zamietnutia žaloby vo zvyšku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, že žalovanému bude uložené zaplatiť žalobcovi úroky vo výške 5.925,16 eur za obdobie do 27.05.2016, poplatky vo výške 185,98 eur a úroky vo výške 14,3% ročne zo sumy 14.000 eur od 28.05.2016 do zaplataenia. Podľa názoru žalobcu z právnej vety obsiahnutej v uznesení Ústavného súdu SR sp. zn. 476/2012 z 19.09.2012, ako ani z celého uznesenia nevyplýva nemožnosť úročenia poskytnutej istiny po vyhlásení predčasnej splatnosti úverovej pohľadávky. Citované uznesenie pojednáva len o tom, že ústavný súd považuje právny názor vyslovený krajským súdom za právne akceptovateľný a zrozumiteľne odôvodnený. Názor žalobcu podporuje aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/167/2017 z 31.05.2018. Nakoľko zmluva o úvere vyhlásením predčasnej splatnosti úveru nezanikla, veriteľov nárok voči dlžníkovi na zaplataenie zmluvného úroku tiež nezanikol a trvá až do úplného splatenia istiny pohľadávky. Dohodnutý úrok z ekonomického hľadiska predstavuje finančných prostriedkov, ktoré veriteľ poskytol dlžníkovi, a ktoré dlžník veriteľovi nevrátil. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na judikatúru odvolacích súdov. Poukázal tiež na to, že úročenie spotrebiteľského úveru bežnými úrokmi až do doby vrátenia poskytnutých prostriedkov priamo upravoval aj zákon č. 258/2001 Z.z. a nepriamo ho predpokladá aj zákon č. 129/2010 Z.z. Súčasne poukázal na skutočnosť, že rozhodovacia prax prvoinštančných súdov je vo vzťahu k rozhodovaniu o úrokoch po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru nejednotná. Ďalej odvolateľ uviedol, že uzatvorenú zmluvu nie je možné považovať za bezúročnú a bez poplatkov, nakoľko obsahuje všetky zákonné náležitosti, taktiež nie je pravdivé skutkové tvrdenie súdu, že RPMN je nesprávne vypočítaná. K náležitosti uvedenej v ust. § 9 ods. 2 písm. k) /teraz písm. l)/ zákona o spotrebiteľských úveroch, uviedol, že má za to, že výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, sú riadne uvedené v zmluve o úvere. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 09.11.2016 vo veci C-42/15 Home Credit vs. Bíróová. Uviedol, že zmluva o úvere bola uzavretá dňa 11.06.2013, kedy vtedajšia platná úprava vyžadovala uviesť v zmluve len adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, a táto požiadavka sa týkala len zmlúv o viazanom spotrebiteľskom úvere, kedy predávajúci tovaru je zároveň veriteľom alebo veriteľ využíva služby predávajúceho tovaru pri uzatváraní alebo príprave zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Predmetná zmluva o úvere nemá povahu zmluvy o viazanom spotrebiteľskom úvere. Ďalej mal odvolateľ za to, že RPMN je vypočítaná správne a je do nej započítaný aj poplatok za poistenie úveru. Tento je v zmluve o úvere už započítaný v zobrazenej výške mesačnej splátky úveru.

4. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - strana sporu (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vecne správny.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 11C/167/2016 bolo zaplataenie sumy 14.000 eur s príslušenstvom. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie žalovanému uložil zaplatiť žalobcovi sumu 14.000 eur spolu s vyčísleným úrokom z omeškania do 27.05.2016 vo výške 285,40 eur a úrokom z omeškania vo výške 1% ročne zo sumy 14.000 eur od 28.05.2016 do zaplataenia, všetko do 75 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

7. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania.

8. Zákonom č. 129/2010 Z.z. bola do právneho poriadku Slovenskej republiky implementovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora, vnútroštátne sudy, ktoré uplatňujú vnútroštátne právo, sú povinné vykladať ho v čo najväčšej miere s ohľadom na znenie a účel predmetnej smernice tak, aby sa dosiahol ňou sledovaný výsledok, a teda konať v súlade s čl. 288 treťou odsek Zmluvy o fungovaní EÚ. Z citovaných zásad tak pre sudy Slovenskej republiky vyplýva povinnosť, aby pri výklade oddielu I. prílohy č. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v čo najväčšej možnej miere vzali do úvahy znenie a účel tých ustanovení smernice, na ktorých implementáciu bolo toto ustanovenie do nášho právneho poriadku zavedené, aby zaručili tejto smernici úplnú účinnosť. Prílohou č. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. bola do právneho poriadku Slovenskej republiky prevzatá príloha I. smernice 2008/48/ES. Tieto ustanovenia smernice boli predmetom výkladom Súdneho dvora EÚ, ktorý vo svojom rozsudku z 21.04.2016 vo veci C-377/14 vyslovil, že čl. 10 ods. 2 písm. d) smernice sa má vykladať v tom zmysle, že ... výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom, a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Z citovaného rozsudku teda možno vyvodiť, že pod pojmom „celková výška čerpania“ v prílohe I. smernice 2008/48/ES nemožno rozumieť sumu dohodnutú ako suma úveru alebo úverový limit v zmluve o úvere, ale sumu, ktorá bola reálne daná spotrebiteľovi k dispozícii na ten účel, na ktorý sa zmluva uzatvára. Zmluva musí podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. obsahovať aj celkovú výšku úveru v zmysle, v akom ju definuje citovaný rozsudok Súdneho dvora a z takejto výšky sa potom podľa prílohy č. 2 citovaného zákona musí vychádzať aj pri výpočte RPMN.

9. Na základe uvedeného, záver súdu o tom, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, je teda správny už z tohto dôvodu, a preto nie je potrebné ďalej rozoberať ním použité dôvody. Právny následok ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. znamená v podstate čiastočnú neplatnosť zmluvy o úvere v časti úrokov a poplatkov, takže veriteľ na ne nemá nárok (porovnaj v tomto smere napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 238/2017).

10. Pokiaľ ide o otázku nároku veriteľa na úrok z poskytnutého úveru za čas po jeho zosplatnení, odvolací súd opierajúc sa už o konštantnú judikatúru vyšších súdov, od ktorej nebol dôvod sa odkloniť, sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť úroky z omeškania. Na zdôraznenie správnosti uvedeného záveru odvolací súd dopĺňa, že závery Najvyššieho súdu SR obsiahnuté v rozhodnutí R 59/1998 (sp. zn. 4 Obo 143/98) boli prijaté i v potvrdzujúcom rozhodnutí Krajského súdu v Prešove č.k. 29C/131/2011-127 z 23.11.2011, ktoré úsudky súdov napokon akceptoval i Ústavný súd SR vo veci sp. zn. IV.ÚS 476/2012 z 18.09.2012.

11. Vyššie uvedený záver nie je v rozpore ani so znením ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona, keď znenie § 502 ods. 1 nezakotvuje, že po zosplatnení úveru vzniká nárok na zaplatenie úrokov z úveru i za čas po tomto zosplatnení.

12. Pri poskytnutí úveru si zmluvné strany dojednávajú ako úroky, tak i lehotu na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov. Zákon teda umožňuje veriteľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku prirodzene sledujú úroky dohodnutú dobu poskytnutia finančných prostriedkov, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má veriteľ právo splatnosť skrátiť, tu i využitím práva odstúpiť od úverovej zmluvy. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť po ukončení zmluvného úverového vzťahu úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je po ukončení (po splatnosti) splatený, zákon priznáva veriteľovi za zadržovanie jeho finančných prostriedkov sankcie, či už zákonné (napr. úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta).

13. Ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovení Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa, vrátane platenia úrokov napriek ich zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmlúv dohodnutých medzi stranami sporu sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy v Občianskom zákonníku.

14. Podľa Občianskeho zákonníka sa zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc) v zmysle § 48 ods. 2 OZ, a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zachovávajú právo na plnenie príslušenstva pohľadávky aj napriek zrušeniu zmluvy s účinkami od vzniku zmluvy odstúpením od spotrebiteľskej zmluvy zhoršujú postavenie spotrebiteľa, pretože spotrebiteľa zaväzujú nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka v dôsledku odstúpenia od zmluvy. Akékoľvek rozšírenie záväzku spotrebiteľa popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Preto práva a povinnosti zo zmlúv, ktoré sú koncipované nevýhodnejšie oproti zákonnej úprave, sú neplatné pre rozpor so zákonom (§ 54 ods. 1 OZ).

15. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na aplikačnú prax súdov (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.01.2011, sp. zn. 5 M Cdo 20/2009, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23.11.2011, sp. zn. 17Co/167/2011, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.06.2013, sp. zn. 6Co/218/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/26/2012 a 6Co/81/2012, ako i nález Ústavného súdu SR č.k. I.ÚS 402/2013-10 zo dňa 19.06.2013.

16. Ďalšie argumenty strán odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku či pripomienku, je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a pod.). Preto na ostatnú argumentáciu zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, no už nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

17. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť, a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Z dôvodu, že odvolacie dôvody odvolateľa neboli opodstatnené a neboli zistené ani žiadne nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré by mal odvolací súd prihliadnuť z tzv. úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), preto rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej z dôvodu vecnej správnosti potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP) a rovnako ho potvrdil aj v závislom výroku o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania, keď súd prvej inštancie správne o tomto nároku rozhodol v zmysle pomeru úspechu žalobcu v spore, pričom v podrobnostiach odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (bod 44.).

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, ako aj čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže mu žiadne trovy v súvislosti s odvolacím konaním preukázateľne nevznikli a bolo by zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu, priznať mu nárok na náhradu trov konania.

19. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).
V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).